

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí (CZ 1.04/4.1.00/62.00008)

Část III.b: Postupná realizace vzdělávacích aktivit projektu v řešených územích

Dvoudenní vzdělávací kurz TVORBA PROGRAMU ROZVOJE OBCE

P2: Program rozvoje obce – kontext, struktura, tvorba

**Liberecký kraj, Pardubický kraj, Zlínský kraj
Září – říjen 2013**

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBSAH KURZU

1. den

- ❖ P1: Informace o projektu MMR, rámec, význam a stav plánování obcí
- ❖ **P2: Program rozvoje obce – kontext, struktura, tvorba**
- ❖ P3: Tvorba analytické části programu rozvoje obce
- ❖ P4: Tvorba návrhové části programu rozvoje obce

2. den

- ❖ P5: Podmínky pro realizaci programu rozvoje obce a aktivizace obyvatel
- ❖ Terénní exkurze

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Význam programu rozvoje obce (PRO)

- ❖ Zachycuje hlavní **problémy** rozvoje obce a formuluje možná **řešení**
- ❖ **Sladuje představy** jednotlivých subjektů o rozvoji obce
- ❖ Podporuje vytvoření systému **spolupráce** subjektů v obci
- ❖ Zvyšuje připravenost obcí k podání žádostí o **dotiční podporu** a zvyšuje šance získat vnější finanční prostředky
- ❖ Je podkladem pro **průmět aktivit v územním plánu**
- ❖ Je nástrojem **koordinace rozvoje** v širším území
- ❖ Je podkladem pro **rozhodování orgánů obce**
- ❖ Lze využít jako **marketingový nástroj**.

3

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Koncepční dokumenty na různých prostorových úrovních

Základní parametry PRO

- ❖ Hlavní nástroj řízení rozvoje obce
- ❖ Zpracovává se opakovaně **na období 4–7 let**.
- ❖ Dlouhodobý pohled ve strategické vizi pro období 10–20 let.

Obsahuje zejména:

- komplexní zhodnocení situace obce a zachycení hlavních problémů a limitů,
- dlouhodobou vizi směřování rozvoje obce,
- způsoby naplňování vize ve střednědobém období v podobě opatření a aktivit.

5

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Vztah PRO a dalších koncepcí obce

A. ÚZEMNÍ PLÁN – CO DŘÍVE?

- ❖ PRO = výchozí koncepční dokument pro ÚP
- ❖ má-li obec zpracovaný ÚP, vstupuje tento do tvorby PRO
- ❖ PRO může sloužit jako podklad pro provedení promyšlených změn v ÚP

B. DÍLČÍ (SEKTOROVÉ) KONCEPCE

- ❖ soulad PRO a případných dalších koncepcí obce je nutný již z logiky věci

6

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

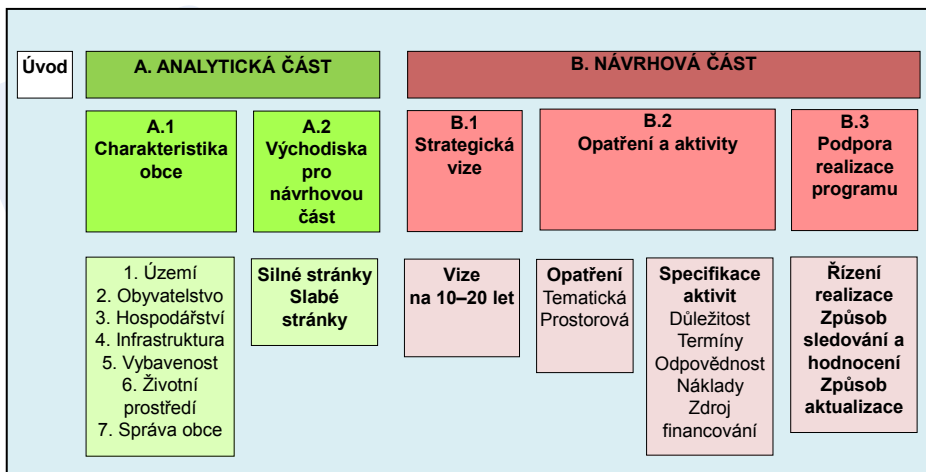

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Základní struktura PRO

7

Co je třeba na začátku promyslet

- ❖ Zda obec zpracuje PRO v základní podobě, nebo PRO rozšíří o některou další část
- ❖ Jakým způsobem bude PRO vznikat
- ❖ S kým bude PRO průběžně diskutován, tj. činnost pracovní skupiny, její složení a počet členů
- ❖ Jak bude zapojeno obyvatelstvo
- ❖ Jak budou časově uspořádány jednotlivé kroky tvorby PRO, tj. vytvoření harmonogramu

8

Ukázka harmonogramu (obec Nekoř)

Obec NEKOŘ		2013																								
Procesní krok /// Číslo týdne		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	
ZPRACOVÁNÍ PRO																										
A.1 Charakteristika obce																										
Terénní šetření – obyvatelé																										
Terénní šetření - jiné																										
Srovnávací analýza																										
A.2 Východiska pro návrh. část																										
Vyhodnocení předchozí koncepce obce																										
Vyhodnocení vlivů dalších koncepcí																										
B.1 Vize																										
B.2 Programové cíle																										
B.3 Opatření																										
B.4 Rozvojové aktivity																										
B.5 Podpora realizace programu																										
Operativní rozpracování PRO																										
Akční plán																										
ORGÁNY OBCE																										
Obecní zastupitelstvo																										
Obecní rada																										
Komise obecní rady																										
Výbory zastupitelstva obce																										
jiné orgány obce																										
VEREJNOST																										
Setkání s občany, podnikateli, spolky																										
Informace do obecní tiskoviny – vydání																										
Informace na web obce																										
PRACOVNÍ SKUPINA																										
Jednání PS																										

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Obsah analytické části PRO

- ❖ Soustřeďuje základní fakta o obci a obsahuje komplexní zhodnocení situace v obci a stavu a vývoje jednotlivých oblastí života

Část dokumentu	Základní obsah	Volba rozšíření
A. Analytická část		
A.1 Charakteristika obce	<ol style="list-style-type: none"> Území Obyvatelstvo Hospodářství Infrastruktura Vybavenost Životní prostředí Správa obce 	<ul style="list-style-type: none"> Výsledky šetření obyvatel Výsledky šetření podnikatelů Výsledky šetření neziskových organizací Srovnávací analýza
A.2 Východiska pro návrhovou část	Silné a slabé stránky	<ul style="list-style-type: none"> Limity rozvoje Problémová analýza SWOT analýza Vyhodnocení předchozího programu rozvoje obce Vyhodnocení vazeb dalších koncepčních dokumentů

Obsah návrhové části PRO

- ❖ V návrhové části je vyjádřena představa o rozvoji obce a navržen způsob jejího dosažení.

Část dokumentu	Základní obsah	Volba rozšíření
B. Návrhová část		
B.1 Strategická vize	Vize let (10–20 let)
B.2 Opatření a aktivity	Opatření Aktivity let (4–7 let)
B.3 Podpora realizace programu	1. Organizační zajištění realizace 2. Způsob vyhodnocování a aktualizace dokumentu	
Akční plán	–	• Akční plán(1–2 roky)

Možnosti tvorby PRO

Obec může PRO zpracovat:

- ❖ **vlastními silami,**
- ❖ nebo dle potřeby s ohledem na personální a finanční kapacity obce může obec **využít externích odborníků**, a to:
 - na zpracování **celého dokumentu** a na kompletní řízení procesu tvorby,
 - na zpracování **dílčích částí** a na pomoc při řízení procesu tvorby,
 - nebo na **metodickou podporu** procesu tvorby.

Subjekty zapojené do strategického plánování na obecní úrovni

- ❖ obec a obcí zřizované či založené organizace (školy, kulturní a sportovní zařízení aj.)
- ❖ významní **místní podnikatelé/zaměstnavatelé**
- ❖ **významné místní instituce** sídlící přímo nebo v relevantní blízkosti obce (např. SŠ nebo VŠ)
- ❖ **neziskové organizace**
- ❖ **občané**

- ❖ *svazky obcí, místní akční skupiny, kraj, zpracovatel (v případě externího realizátora)*

Zapojení aktérů a občanů (1)

- ❖ **Realizační tým** – základní subjekt pro zpracování PRO
 - ❖ Konkrétní osoby, které budou sestavovat jednotlivé části dokumentu.
 - ❖ Vedoucí realizačního týmu je zodpovědný za průběh procesu tvorby a za přípravu dílčích podkladů zastupitelstvu.

Složení realizačního týmu:

- ❖ **a) PRO zpracovávaný vlastními silami, obce s malým úřednickým aparátem:** vedoucí – starosta, členové – vybraní zastupitelé, vybraní členové výborů, příp. externí odborník.

Zapojení aktérů a občanů (2)

- ❖ **b) Větší obce a města:** vedoucí – starosta nebo jím pověřený radní/zastupitel, členové – vybraní úředníci podílející se na tvorbě PRO, příp. externí odborníci (vybraný pracovník úřadu může působit jako tajemník týmu a připravovat místo vedoucího týmu podklady a administrativní záležitosti dle pokynů vedoucího týmu).
- ❖ **c) Externí zpracování celého PRO:** vedoucí – externí odborník/zástupce obce, členové – další externí odborníci, úředníci obecního/městského úřadu, starosta či někdo z vedení obce/města (např. příslušný radní).

15

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zapojení aktérů a občanů (3)

- ❖ Pracovní skupina představuje důležitý subjekt v procesu tvorby PRO.
- ❖ Jde o **shromáždění místních aktérů** – zástupců významných podnikatelů, neziskových organizací, skupin obyvatel, příp. dalších subjektů.
- ❖ Součástí pracovní skupiny je také realizační tým, který připravuje podklady, konzultuje a zohledňuje návrhy pracovní skupiny či pracovních skupin, pokud jich je zřízeno více.
- ❖ Schází se dle předem stanoveného harmonogramu, spolu s pozvánkou obdrží včas také **podklady** pro jednání.

16

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zapojení aktérů a občanů (4)

Možnosti **zapojení pracovní skupiny (PS):**

- ❖ **PS je hlavní konzultační a oponentní silou** v procesu tvorby PRO, schází se k projednání a doformulování všech základních částí PRO 3-5x
- ❖ PS projednává a vyjadřuje se k větším celkům, tj. analytické a návrhové části, do formulace výroků obou částí se více zapojuje realizační tým
- ❖ PS se významně podílí na finálním hodnocení stavu obce (AČ) a na stanovování priorit v návrhové části
- ❖ Z praktických důvodů je **lepší pracovat s jednou PS**, kterou je možné v případě potřeby rozdělit na více specializovaných podskupin.

17

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚŠTNANOST

PODPORUJEME
VAŠÍ BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zapojení aktérů a občanů (5)

- ❖ Setkání s občany – čím vyšší míra zapojení občanů do procesu tvorby PRO, tím lépe

DVA KLÍČOVÉ PROCESY

INFORMOVÁNÍ

KOMUNIKACE

18

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚŠTNANOST

PODPORUJEME
VAŠÍ BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Zapojení aktérů a občanů (6)

Již ve fázi přípravy PRO by měl být vypracován:

- ❖ návrh způsobů a metod zapojení veřejnosti
- ❖ návrh způsobu zajištění informovanosti a komunikace s veřejností (**komunikační plán**)

Způsoby zapojení veřejnosti:

- ❖ **dotazníkové šetření:** zjištění názorů veřejnosti;
- ❖ **informování** o procesu tvorby PRO, o možnostech zapojení a způsobech vyjádření se k PRO (např. web obce – diskuse, formulář, e-mail, tel. linka apod.);
- ❖ **diskusní setkání s občany;**
- ❖ zapojení zástupců veřejnosti do **pracovní skupiny;**
- ❖ další: např. zapojení dětí ze škol.

Více o zapojení a aktivizaci veřejnosti v prezentaci P.5

19

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz